

**Слово на ректора проф. д-р Георги Вълчев на академичното тържество по повод
патронния празник на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“
25 ноември 2023 г.**

Уважаеми колеги,

Днес ние всички сме се събрали тук, за да отбележим нашия патронен празник – деня на Св. Климент Охридски. В своето 135 годишно съществуване Софийският университет започва да прави това още от далечната 1902 г., макар по онова време все още да носи името на двамата си основни дарители – братята Евлоги и Христо Георгиеви от Карлово. Още тогава академичната колегия на нашата Алма Матер си дава сметка, че ако иска успешно да изпълнява своята основна мисия – да съхранява и развива българската културна традиция, но и да модернизира с бързи темпове една изостанала по онова време страна, трябва да потърси опора и вдъхновение в първообраза на първия български епископ и просветител – Св. Климент Охридски. Делото му наистина е впечатляващо – като ученик, помощник и следовник на светите равноапостоли Кирил и Методий при завръщането си България той е натоварен от тогавашния български владетел княз Борис I с отговорната мисия да просвети и приобщи населението в областта Кутмичевица към идеите на православното християнство. В дългогодишната си книжовна и просветителска дейност там Св. Климент Охридски успява да създаде основите на самостоятелна книжовна школа, да обучи хиляди ученици и да спечели искрените симпатии и почит на местното население. Преодолявайки множество препятствия и политически изпитания, лични несгоди и терзания, той се справя блестящо с поставената му задача и се превръща в пример и вдъхновение за следващите поколения млади умове, поели по трудния път на познанието и просветата.

Днес, векове по-късно, ние отново имаме нужда от неговата невероятна духовна сила и целеустременост, за да бъдем истински следовници на неговото дело. Живеем в свят, изпълнен с дълбоки противоречия и задълбочаващи се неравенства. Свят, в който социалната тъкан на обществата ерозира с невиджани темпове, а традиционните ценности се заменят от арогантност, агресия и лицемерие. Свят, в който въпреки небивалия напредък на технологиите, знанието сякаш се обезценява, а посредствеността шества триумфално във всички сфери на обществения живот. Свят, в който животът на отделния човек започна да

се обезценява, а войната се превърна в постоянен ужасяващ спътник на нашето ежедневие. Свят, в който вярата в разума все повече започва да отстъпва пред фалшивите сензации, конспиративните теории и омразата. Свят, който сякаш се лута без цел и посока. Свят, изпаднал в дълбока криза, която вещае сбъдването на прогнозите за приближаващия край на историята...

Аз лично вярвам, че все още сме далече от подобна възможност, че тя е по-скоро плод на нашите вътрешни страхове, отколкото резултат от обективно протичащи разрушителни обществени процеси. Едно обаче е сигурно - много и тежки са въпросите, на които в следващите години трябва да намерим отговорите заедно като общност, ако искаме да бъдем истински следовници на нашия патрон и да открием върнатата посока към бъдещето!

Ето защо, уважаеми колеги, от все сърце ви желая много здраве и сили, за да останем верни на нашата основна мисия – да продължим да просвещаваме младите и будни умове на България. Нека светъл пример при осъществяването ѝ ни бъдат твърдостта, смиреността и целеустремеността на Св. Климент Охридски.

Честит празник!